

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32C/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119206810
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119206810.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobkyne: Y. T., W.. X.X.XXXX, F. L. XX, XXX XX T., právne zastúpená JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou, Slovenská 69, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Y. T., W.. XX.X.XXXX, F. L. XX, XXX XX T., o zrušenie spoločného nájmu bytu manželmi, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje právo spoločného nájmu bytu manželmi - stranami sporu k bytu č. XX nachádzajúcemu sa na prízemí bytového domu so súpisným číslom XXXX na ul. L. XX U. T. postaveného na parcele V. Z. XXXXX/XX zapísaného na N. Č.. XXXX pre obec T., okres T., kat. územie T..

II. Súd určuje, že výlučným nájomcom bytu je žalobkyňa.

III. Žalovanému nárok na bytovú náhradu nepriznáva.

IV. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 4.4.2019 sa žalobkyňa domáhala zrušenia práva spoločného nájmu bytu manželmi k bytu č. XX nachádzajúceho sa na prízemí bytového domu so súpisným číslom XXXX na ul. L. XX U. T. zapísaného na LV č. XXXX pre obec T., okres T. k.ú. T. a zároveň sa domáhala určenia, že výlučným nájomcom bytu je žalobkyňa s tým, že súd žalovanému nárok na bytovú náhradu nepriznáva.

2. V žalobe tvrdila, že so žalovaným boli manželia a rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 28Pc/7/2018 bolo ich manželstvo rozvedené. Z manželstva pochádzajú dve deti: X. T. E. W. T., pričom v domácnosti žije aj dcéra žalobkyne z predchádzajúceho manželstva N. C.. Dňa 1.1.1993 uzatvorila žalobkyňa ako nájomca zmluvu o nájme bytu, pričom stranám sporu vznikol spoločný nájom bytu manželmi k predmetnému bytu. Po rozvoze zostali v byte bývať obaja manželia spolu s deťmi. Obe dcéry žalobkyne sú telesne postihnuté, odkázané na invalidný vozík. Keďže po rozvoze nedošlo k dohode manželov o ďalšom nájme bytu, žalobkyňa sa domáha zrušenia práva spoločného nájmu bytu manželmi. Zároveň navrhla, aby súd určil, že byt bude ďalej ako nájomca užívať žalobkyňa. Byt je účelovo upravený tak, aby vyhovoval požiadavkám postihnutých dcér (ide o bezbariérový byt). Obe dcéry sú odkázané na opatrovanie, ktoré im zabezpečuje žalobkyňa. Z dôvodu agresívneho správania žalovaného voči žalobkyňi aj deťom, najmä synovi, podala žalobkyňa žalobu o vylúčenie žalovaného z užívania bytu (vec vedená na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 10C/15/2019). Priznanie práva na náhradné bývanie by bolo v rozpore s dobrými mravmi vzhľadom na agresívne správanie žalovaného voči žalobkyňi, aj voči deťom, ktorého sa dopúšťa najmä pod vplyvom alkoholu a to už niekoľko rokov.

3. Žalobkyňa ako dôkazy označila sobášny list, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 28Pc/7/2018, rodný list N. C., rodný list W. T., rodný list X. T., zmluvu o nájme bytu zo dňa 1.1.1993, uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 19C/11/2019. Súd ex offio vykonal lustráciu v katastri nehnuteľnosti a zadovážil si výpis z N. Č.. XXXX, V.Ú.. T.. Žalobkyňa ďalej na pojednávaní predložila súdu upovedomenie ORPZ Prešov z 18.3.2019, čestné vyhlásenie W. T., N. C. E. X. T. z 9.1.2020, lekárske správy týkajúce sa W. T., list STAVOPROJEKT, a.s., Prešov týkajúci sa stavebných úprav bytu, oznámenie k ohláseniu stavebnej úpravy, prepúšťaciu správu W. T., komplexný posudok ÚPSVaR Prešov týkajúci sa N. C. a posudok týkajúci sa W. T..

4. Súd doručoval žalobu spolu s prílohami žalovanému na známu adresu, ale bezúspešne, pretože žalovaný si zásielku neprevzal. Zásielku sa nepodarilo doručiť žalovanému ani prostredníctvom ORPZ v Prešove. Zo správy ORPZ v Prešove, odbor poriadkovej polície zo dňa 9.7.2017 vyplýva, že bola vykonaná previerka za účelom doručenia písomností žalovanému na adrese L. XX, T., kde na uvedenej adrese žalovaný zastihnutý nebol. Susedia menovaného uviedli, že jazdí kamiónom mimo Slovenska a doma sa zdržiava len zriedka a to v rôznych intervaloch. Susedia nevedeli uviesť telefónny kontakt na žalovaného. Zo správy ORPZ odbor poriadkovej polície zo dňa 30.7.2019 vyplýva, že na základe žiadosti súdu o doručenie zásielky pre žalovaného, bola vykonaná previerka na adrese zamestnania žalovaného (AUTOTRANSPORT, s.r.o., Jilemnického 4, Prešov), kde na hore uvedenej adrese žalovaný nebol zastihnutý. Vyčistením zamestnancov uvedenej spoločnosti bolo zistené, že žalovaný vo firme pracuje, avšak momentálne je pracovne odcestovaný v zahraničí. Previerkou bol zistený telefónny kontakt na žalovaného. Z úradného záznamu vyplýva, že dňa 15.8.2019 bol žalovaný telefonicky kontaktovaný za účelom prevzatia zásielky, pričom žalovaný oznámil, že momentálne sa nachádza pracovne mimo územia Slovenska, dňa 19.8.2019 sa vráti domov a dňa 20.8.2019 si príde zásielku prevziať na Okresný súd Prešov. Ďalej z úradného záznamu vyplýva, že žalovaný dňa 20.8.2019 si zásielku neprišiel prevziať a 23.8.2019 žalovaný telefón nedvíhal. So žalovaným telefonicky komunikovala aj súdna tajomníčka a napriek prísľubom žalovaného, si žalobu neprišiel prevziať. Z uvedeného dôvodu súd postupoval podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a zverejnil oznámenie o podanej žalobe na svojej webovej stránke a úradnej tabuli súdu dňa 27.8.2019. Uplynutím 15 dní nastala fikcia o doručení žaloby žalovanému. Všetky ďalšie písomnosti súd mu už doručuje na adresu podľa § 116 ods. 1 písm. a/ CSP, teda na adresu, ktorú ma evidovanú v registri obyvateľov, čo vyplýva z § 116 ods. 3 CSP.

5. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na 10.1.2020. Pojednávanie sa zúčastnila právna zástupkyňa žalobkyne a žalobkyňa. Žalovaný sa pojednávania nezúčastnil (predvolanie na pojednávanie mal súd doručené dňom 30.12.2019 v zmysle § 112 CSP). Na pojednávaní súd vykonal dôkazy oboznámením sa so všetkými listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou tak, ako sú špecifikované v bode 3. odôvodnenia, ako aj výpisom z N. Č.. XXXX V.Ú.. T. a zistil tento skutkový stav:

6. Strany sporu uzatvorili manželstvo dňa 9.8.1990.

7. Dňa 1.1.1993 žalobkyňa uzatvorila zmluvu o nájme predmetného bytu.

8. Manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 28Pc/7/2018 zo dňa 14.5.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.6.2018. Z manželstva strán sporu pochádzajú dve deti a to: W. T.I., W.. X.X.XXXX E. X. T., W.. X.XX.XXXX. Žalobkyňa má dcéru z predchádzajúceho manželstva N. C., W.. XX.XX.XXXX.

9. Okresný súd Prešov uznesením č. k. 19C/11/2019-10 zo dňa 7.3.2019 uložil žalovanému, aby nevstupoval dočasne do bytu č. XX na ul. L. XX U. T. vrátane vchodu a spoločných priestorov bytového domu a žalobkyňi uložil podať na súde žalobu voči žalovanému o zrušenie práva spoločného nájmu bytu. V odôvodnení poukázal na to, že na základe predloženého návrhu a listinných dôkazov vyhodnotil situáciu strán za vážnu. Mal za preukázané, že správanie žalovaného vyhodnotila aj poriadková polícia ako správanie nežiaduce a odôvodňujúce vykázanie žalovaného zo spoločného obydľia po dobu 10 dní. Podľa všetkého ide o dlhodobý problém na strane žalovaného spôsobený nadmerným požívaním alkoholu a následným agresívnym správaním, ktorého sa nedokáže zdržať ani v prítomnosti vlastných detí.

10. Z listu vlastníctva č. XXXX pre k.ú. Prešov vyplýva, že vlastníkom bytu č. XX vo vchode č. XX bytový dom číslo súpisné XXXX postavený na parcele č. XXXXX/XX, je mesto T..

11. Z upovedomenia ORPZ v Prešove odbor poriadkovej polície zo dňa 18.3.2019 vyplýva, že žalobkyňa bola oboznámená s tým, že spisový materiál I. - T.-I.-XXX/XXXX týkajúci sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e/ zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, bol predložený na Okresný úrad, odbor všeobecnej vnútornej správy, Oddelenie priestupku v Prešove ako podnet na začatie konania o priestupkoch.

12. Z čestného vyhlásenia W. T. vyplýva, že medzi jej rodičmi dochádzalo k vzájomným nezhodám od kedy si to pamätá. Dôvodom sporov bolo nadmerné užívanie alkoholu jej otcom. Pod vplyvom alkoholu bol otec takmer vždy agresívny, vulgárny, hlučný. Častokrát to riešili tým, že sa zatvorili v jednej izbe, resp. odišli k príbuzným, kým vytriezvel. Viackrát bola svedkom (naposledy v marci 2019), ako fyzicky napadol jej brata. Situácia bola zlá, až do momentu, kým nebol vylúčený zo spoločného bytu v marci 2019. S otcom sa v súčasnosti nestretáva, ani nemá záujem sa s ním stretnúť. Podľa jej informácií, požíva alkoholické nápoje aj v súčasnosti. V čase, keď je opitý, jej totiž pravidelne volá telefónom, jej otravný, vyhráža sa a vulgárne nadáva. Ďalej uviedla, že trpí rázštepom chrbtice a hydrocefalom. Je odkázaná na invalidný vozík a opatrovateľskú pomoc mamy. Byt, v ktorom bývajú je stavebne prispôsobený jej požiadavkám.

13. Z čestného vyhlásenia N. C. vyplýva, že žije v spoločnej domácnosti s mamou a do marca 2019 žila aj s otčimom (žalovaným). Bola svedkom mnohých sporov medzi mamou a otčimom, ktorých hlavnou príčinou bolo nadmerné užívanie alkoholu otčimom. Pod vplyvom alkoholu bol takmer vždy agresívny, vulgárny, hlučný. Častokrát to riešili tým, že sa zatvorili v jednej izbe, resp. odišli k príbuzným, kým vytriezvel. Viackrát bola svedkom, ako fyzicky napadol jej brata. Situácia bola zlá až do momentu, kým nebol vylúčený zo spoločného bytu v marci 2019. Od vtedy majú v domácnosti pokoj. S otčimom sa nestretáva ona a ani jej súrodenci. Trpí rázštepom chrbtice a hydrocefalom. Je odkázaná na invalidný vozík a opatrovateľskú pomoc mamy. Byt, v ktorom bývajú je stavebne prispôsobený jej požiadavkám.

14. Z čestného vyhlásenia X. T. vyplýva, že žije v spoločnej domácnosti s mamou a sestrami. Do marca 2019 žil s nimi aj jeho otec. Bol svedkom mnohých sporov medzi mamou a otcom, ktorých hlavnou príčinou bolo nadmerné užívanie alkoholu otcom. Otec pravidelne prichádzal pod vplyvom alkoholu, bol takmer vždy agresívny, vulgárny a hlučný. Častokrát to riešili tým, že sa zatvorili v jednej izbe, resp. odišli k príbuzným, kým vytriezvel. Viackrát bol otcom fyzicky napadnutý, keďže sa snažil mamu brániť. Naposledy sa takýto incident stal v marci 2019, kedy volali políciu, ktorá otca vykázala z užívania bytu. Otec v súčasnosti žije v prenájme na ulici Ku Surdoku, má zabezpečené riadne bývanie. Bol ho tam viackrát pozrieť. Od kedy sa otec vysťahoval z bytu, situácia je omnoho lepšia, najmä pre jeho sestry, ktoré sú odkázané na invalidný vozík. Zlepšil sa aj ich psychický stav, najmä mladšej sestry W..

15. Z lekárskej správy Y. Y. Q. (psychiater) vyplýva, že W. T. je liečená v psychiatrickej ambulancii, pričom zo správy z 15.12.2017 vyplýva podľa udania W. T., že jej otec je alkoholik, týra mamu psychicky aj fyzicky, opakovane bola u nich aj mestská polícia, ale nechali to tak, aj na rozvod dala, ale musela to stiahnuť, lebo sa jej vyhrážal. Veľmi zle to znáša, v strese je z toho, má nočné mory. Z lekárskej správy z 19.3.2019 vyplýva, že rodičia W. T. sú už skoro rok rozvedení, ale otec stále pije a býva aj agresívny. 24.2. volali kvôli tomu políciu a má zákaz približovať sa k nim, riešia to aj cez právniku. Často im vyvoláva, keď má vypité.

16. Z komplexného posudku ÚPSVaR Prešov zo dňa 5.3.2019 vyplýva, že W. T. má mieru funkčnej poruchy 70 %. Má zníženú pohybovú schopnosť, trpí úplnou inkontinenciou moču. Je imobilná, na presun používa mechanický alebo elektrický vozík. Býva v byte, ktorý je prispôsobený jej potrebám. Na bezbariérovú úpravu bytu bol I. U. T. poskytnutý peňažný príspevok v roku 2001. Vykonané úpravy t.č. vyhovujú. Z komplexného posudku ÚPSVaR Prešov zo dňa 25.8.2010 vyplýva, že miera funkčnej poruchy N. C. je 50 %. Má zníženú pohybovú schopnosť v dôsledku narušenia telesných funkcií, pri presune používa mechanický alebo elektrický vozík. Nedokáže sa samostatne premiestňovať, na prepravu nedokáže využívať verejnej hromadnej dopravy.

17. V roku 2011 boli vykonané stavebné úpravy v byte č. XX na G.. L. XX, pričom stavebnými úpravami sa zlepšili komunikačné pomery pre imobilných obyvateľov bytu.

18. Právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní uviedla, že pokiaľ ide o náhradné ubytovanie, žalovaný od marca 2019 má ubytovanie zabezpečené, má uzatvorenú nájomnú zmluvu, býva niekde na ulici K Surdoku, presná adresa známa nie je.

19. Takto zistený skutkový stav súd právne posúdil:

20. Podľa § 703 ods. 1 zákona č. 40/1963 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich stanú nájomcami bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželmi.

Podľa § 705 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa rozvedení manželia nedohodnú o nájme bytu, súd na návrh jedného z nich rozhodne, že sa zrušuje právo spoločného nájmu bytu. Súčasne určí, ktorý z manželov bude byť ďalej užívať ako nájomca.

Podľa § 705 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pri rozhodovaní o ďalšom nájme bytu vezme súd zreteľ najmä na záujmy maloletých detí a stanovisko prenajímateľa.

Podľa § 712a ods. 8 Občianskeho zákonníka, ak ide o prípady podľa § 705 ods. 1 a 2 druhej vety môže súd, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, rozhodnúť, že rozvedený manžel má právo len na náhradné ubytovanie alebo na prístrešie. Ak sa rozvedený manžel za trvania manželstva alebo po rozvode manželstva voči druhému manželovi alebo voči blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, dopúšťal alebo dopúšťa fyzického násillia alebo psychického násillia, súd rozhodne, že bytová náhrada mu nepatrí.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobkyňa a žalovaný sú bývalými manželmi, ktorých manželstvo bolo právoplatne rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 28Pc/7/2018-16 s právoplatnosťou k 14.6.2018. Z manželstva pochádzajú 2 deti, ktoré sú už plnoleté a ktoré žijú so žalobkyňou v predmetnom byte. V byte žije taktiež dcéra žalobkyne z predchádzajúceho manželstva. V konaní nebolo sporné to, že žalobkyňa na základe zmluvy o nájme bytu zo dňa 1.1.1993 sa stala nájomcom predmetného bytu. Strany sporu sa nedohodli, kto bude byť naďalej na rozvode manželstva užívať ako nájomca, preto je potrebné, aby súd určil, ktorý z manželov bude byť ďalej užívať ako nájomca.

22. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že v predmetnom byte žijú dcéry žalobkyne, ktoré sú odkázané na invalidný vozík a ktorým žalobkyňa poskytuje starostlivosť. Byt je stavebne upravený tak, aby vyhovoval potrebám dcér žalobkyne. Na základe čestných prehlásení detí strán sporu a rovnako aj na základe uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 19C/11/2019 mal za preukázané, že žalovaný v zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje, v dôsledku čoho bol agresívny. Vyvolával v deťoch strán sporu pocity úzkosti, pričom dcéra W. je psychiatrickou pacientkou. Žalovaný skutkové tvrdenia uvedené v žalobe nespochybnil.

23. Keďže procesné strany sa nedohodli o tom, ktorý z bývalých manželov bude byť ďalej užívať ako nájomca, bolo právne dôvodné žalobe vyhovieť a zrušiť právo spoločného nájmu bytu manželmi a súčasne rozhodnúť, ktorý z manželov bude byť ďalej ako nájomca užívať v zmysle § 705 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

24. Pri rozhodovaní o tom, ktorý z bývalých manželov bude byť ďalej užívať ako nájomca, vzal súd do úvahy skutočnosť, že v byte v súčasnej dobe žije žalobkyňa spolu so svojimi tromi deťmi, pričom obe dcéry žalobkyne sú telesne postihnuté, sú odkázané na invalidný vozík a na starostlivosť žalobkyne. Predmetný byt je pritom stavebno-technicky upravený pre potreby dcér žalobkyne. Napriek tomu, že dcéry žalobkyne už nie sú maloleté, súd prihliadol na ich osobitné potreby vyplývajúce zo zlého zdravotného stavu a odkázanosti na žalobkyňu i na doteraz vykonané stavebné úpravy bytu, ktoré boli

realizované práve za účelom uľahčenia života a zmiernenie následkov zdravotného postihnutia dcér žalobkyne.

25. Zároveň súd žalovanému nárok na bytovú náhradu nepriznal, lebo mal za preukázané násilné správanie sa voči deťom strán sporu v dôsledku nadmerného užívania alkoholických nápojov. Ustanovenie § 712a ods. 8 veta posledná Občianskeho zákonníka ustanovuje, že ak sa rozvedený manžel za trvania manželstva, alebo po rozvoje manželstva voči druhému manželovi, alebo voči blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, dopúšťal alebo dopúšťa fyzického násillia, alebo psychického násillia, súd rozhodne, že bytová náhrada mu nepatrí. Priznanie bytovej náhrady by bolo taktiež v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov súd žalovanému nárok na bytovú náhradu nepriznal.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Súd o trovách konania rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Dôvody pre aplikáciu § 257 CSP, v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, súd nezistil.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).